

Pfv.IV.20.029/2014/4.szám

A Kúria a Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft. (ügyintéző: Lantos Mihály szabadalmi ügyvivő) és a Sár és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Hennelné dr. Komor Ildikó ügyvéd) által képviselt felperesnek az .. által képviselt I. rendű és az Oppenheim Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. László Áron Márk ügyvéd) által képviselt II. rendű alperesek ellen védjegygoltalom átruházására irányuló szerződés létrehozása iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 1.P.24.416/2012. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.457/2013/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében a II. rendű alperes által 14. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tartott tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 350.000 (háromszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes 2000 óta forgalmaz „...” megjelölésű szemüvegkereteket, illetve „...” és „...” megjelöléssel számos országba is importálja azokat. Az I.r. alperes 2005-től a felperessel szemüvegkeretek hazai forgalmazására létesült üzleti kapcsolat keretében „...” megjelölésű szemüvegkereteket rendelt a felperestől, amelyeket az országban értékesített. Később, a felek között kialakult vita következményeként a felperes 2010. augusztus 3-án az I.r.

alperessel a kereskedelmi kapcsolatot megszüntette, és azóta a termékeit más hazai kereskedelmi cégen keresztül forgalmazza az országban.

Az I.r. alperes 2010. szeptember 20-án az „...” színes ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérte a 9. osztályba sorolt szemüvegek, napszemüvegeket, szemüvegkeret, szemüvegtokok és kiegészítők, kivéve optikai eszközök és berendezések, kontaktlencsék árukra, majd a 2010. december 6-án létrejött szerződéssel a védjegybejelentést a II.r. alperesre átruházta. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) a jogutódlást határozatával tudomásul vette, majd a védjegyet 2012. április 4-én 205 974 számon lajstromozta. Az I.r. alperes 2011. november 29-e óta felszámolás alatt áll.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az I.r. alperes a védjegybejelentésre nem volt jogosult, mert az ügynöke volt, így az alperesek között létrejött védjegyátruházási szerződés lehetetlen szolgáltatásra irányult, ezért semmis. Kérte a védjegy javára történő átruházását, és a lajstromban történő bejegyzés érdekében az intézkedés megtételére való feljogosítását.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Vitatták, hogy az I.r. alperes a felperes ügynöke volt. A II.r. alperes ezen túlmenően arra is hivatkozott, hogy a védjegy és a felperes által használt megjelölés teljes azonosságának hiányában a védjegy átruházására irányuló igény nem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. és II.r. alperes között a 2010. december 6-án létrejött védjegyátruházási szerződés semmis, és a II.r. alperes javára oltalom alatt álló 205 974 lajstromszámú védjegyet – az elsőbbség napjára visszamenőleges hatállyal, az árujegyzékben szereplő áruk egésze tekintetében – átruházta a felperes javára, továbbá rendelkezett arról, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően értesíti az SZTNH-t az átruházás tényének a védjegylajstromban történő átvezetése érdekében. Az elsőfokú bíróság a védjegyátruházási igény jogszabályi alapjaként a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 19. § (5) bekezdésének alkalmazása körében megállapította, hogy a megjelölés és a védjegy között fennálló lényegi azonosság miatt az átlagfogyasztó a megjelölést és a védjegyet azonos gyártótól származónak tekinti. A per adatai alapján pedig arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és az I.r. alperes között fennállt szoros bizalmi viszonyon alapuló, tartós kereskedelmi együttműködésre irányuló üzleti kapcsolat alapján az I.r. alperes kifejezetten erre irányuló írásbeli ügynöki szerződés hiányában is a felperes ügynökének, hazai képviselőjének tekinthető. Ezért alappal követelheti a felperes a Vt. 19. § (5) bekezdése alapján a

védjegyoltalom átruházását. Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság, hogy miután az I.r. alperes olyan védjegyoltalmat ruházott át, amelyre nem volt jogosultsága, a szerződés a Ptk. 117. § (1) bekezdése alapján semmis. A semmisségnek a Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján a jogkövetkezménye, hogy a védjegy jogosultsága visszaszáll az I.r. alpereshez, erre tekintettel is kérheti a felperes a védjegyoltalom javára történő átruházását.

A II.r. alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján helyes mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy kifejezett szerződés hiányában is megállapítható az I.r. alperes ügynöki minősége, amelyhez elegendő a felek között - a csatolt okirati bizonyítékokból megállapíthatóan 2005 és 2010 között fennálló - tartós kereskedelmi együttműködés megléte is. Ez az együttműködés az egyszerű kereskedelmi partnerséget meghaladó, bizalmi viszonyra épülő üzleti kapcsolat volt, amelyet a felperes által az I.r. alperes részére biztosított fizetési kedvezmény is alátámaszt. Miután az I.r. alperes a felperes ügynökének tekinthető, a Vt. 6. §-a értelmében nem élhetett volna önálló védjegybejelentéssel. Annak bizonyítottsága hiányában, hogy az alperesek eljárása helyén való volt, helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a védjegyoltalom átruházására irányuló szerződés semmis, melynek jogkövetkezménye a Vt. 19. § (5) bekezdése alapján a védjegy felperesre történő átruházása. Az alperesnek az árujegyzék egy részét érintő oltalom részleges átruházására vonatkozó érvelése sem fogadható el, mert az adott megjelölések használata a látást segítő egyéb termékekre a fogyasztók körében zavart keltene.

A jogerős ítélet ellen jogszabálysértésre hivatkozással a II.r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a kereset elutasítása, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint jogszabályt sértve rendelkezett a jogerős ítélet a védjegy átruházásáról és állapította meg a szerződés semmisségét. Arra tekintettel, hogy a Vt. 19. § (5) bekezdése csak a megjelölések és az áruk azonossága esetén alkalmazható, a védjegyoltalom átruházása, illetve annak az árujegyzék valamennyi árujára kiterjedően való elrendelésének nem lett volna helye. A védjegy és a felperes által használt megjelölés teljes azonossága ugyanis az adott esetben nem állapítható meg, a felperes által a szemüvegkeretek árukra vonatkozóan igazolt használat pedig a védjegy árujegyzékének további áruinak tekintetében az átruházási igényt nem alapozza meg. Tévesen jutottak az eljáró bíróságok arra a következtetésre, hogy az I.r. alperes a felperes ügynöke volt. Az I.r. alperes ügyvezetője tanúvallomásában előadta, hogy a felperes

a termékek forgalomba kerülését nem ellenőrizte, és nem adott részükre promóciós, marketing anyagokat sem. Az I.r. alperes azt követően, hogy a felperestől megvásárolta, saját nevében értékesítette az árukat, amelyeket maga reklámozott, jutalékot vagy díjat a felperestől nem kapott. Önmagában a halasztott fizetésre kapott kedvezmény az ügynöki minőséghez szükséges bizalmi viszony megállapíthatóságára nem ad alapot. Jogszabályt sértve állapította meg a jogerős ítélet a védjegyátruházási szerződés semmisségét is a Ptk. 117. § (1) bekezdésének, a dologi jogi szabályokra vonatkozó rendelkezése alapján, amelyhez a törvény a semmisség jogkövetkezményét nem fűzi. Téves az a megállapítása is, hogy az I.r. alperesnek nem volt jogosultsága a védjegyoltalomra, miután az ügynök védjegybejelentése önmagában nem jogsértő. A védjegyátruházási szerződést nem teszi utólag semmissé a védjegy bejelentésének körülményei. A jogerős ítélet nem állapította meg, hogy a védjegy átruházása ingyenesen vagy visszterhesen, illetve milyen határidővel történjen, ezért az nem végrehajtható.

A felperes a jogerős ítélet hatályában valló fenntartását kérte. Álláspontja szerint a védjegy és az általa használt megjelölés lényegi azonossága nyilvánvaló. A védjegyjogi értelemben vett ügynöki minőséget, amely a felek személyes kapcsolatán és bizalmi viszonyukon alapult, a perben rendelkezésre álló adatok egyértelműen alátámasztják. A szemüvegkeretekhez szorosan kapcsolódó optikai árucikkek tekintetében pedig a forgalmazási jellemzők azonossága miatt indokolt az átruházás teljes árujegyzéket érintő elrendelése. A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül alkalmazta a Vt. speciális rendelkezését, amely az ügynök által e minőségével visszaélve megszerzett oltalom igénylését biztosítja a jogosult számára. A védjegyátruházás pedig a rendelkező részben foglaltak szerint a jogerős bírósági ítélet alapján végrehajtható.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Vt. 19. § (5) bekezdése alapján, ha a képviselő, illetve az ügynök - a jogosult engedélye nélkül - saját nevében védjegybejelentést tesz vagy saját nevében lajstromoztatja a védjegyet, a jogosult követelheti a védjegyoltalmi igény vagy a védjegyoltalom átruházását, kivéve, ha a képviselő vagy az ügynök igazolja, hogy az eljárása helyénvaló volt.

E rendelkezés a rosszhiszeműség egyik nevesített esetét, a képviselői vagy ügynöki minőséggel visszaélve tett védjegybejelentést vagy védjegyoltalom megszerzését szankcionálja, és speciális szabályként biztosítja a jogosult részére a védjegyoltalmi igény vagy a védjegyoltalom átruházását.

Téves az alperesnek a Vt. 19. § (5) bekezdés alkalmazhatóságának

kizártságára vonatkozó álláspontja azon az alapon, hogy a felperes által használt megjelölés nem teljesen azonos a perbeli védjeggyel. A hivatkozott jogszabályi rendelkezésből nem következik annak kizárólag a teljesen azonos megjelölések esetén való alkalmazhatósága. A védjegyre vonatkozó bármintű kikötés hiányában a kifogásolt védjegynek olyannak kell lennie, amelyre vonatkozó oltalom megszerzését a jogosult a saját megjelöléshasználata alapján sérelmezheti. Amint azt az elsőfokú bíróság is helytállóan megállapította, a perbeli esetben a felperes által használt „...” megjelölés és annak a színes változatát tartalmazó védjegy lényegi azonossága egyértelműen megállapítható. Helytállóan állapították meg azt is az eljáró bíróságok, hogy a szemüvegkeretek áruk mellett a védjegy árujegyzékének egyéb, optikai termékei tekintetében is indokolt a védjegyoltalom átruházása, figyelemmel az érintett áruk nagyfokú hasonlóságára és az értékesítési jellemzőik azonosságára.

Az ítélezési gyakorlatra is figyelemmel helyes jogértelmezéssel és a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a jogerős ítélet, hogy az I.r. alperes a felperes ügynökének minősült a közöttük huzamosabb idő alatt fennállt kereskedelmi-gazdasági kapcsolat alapján. Ez a mérlegelés nem volt jogszabálysértő, ezért a bizonyítékok felülmérlegelésének a felülvizsgálati eljárásban nincs helye.

Érdemben helyesen állapították meg az eljáró bíróságok azt is, hogy az alperesek között a védjegybejelentés átruházása tárgyában létrejött szerződés érvénytelen, amellyel a Kúria eltérő indokolás mellett értett egyet.

Nem kétséges, hogy a képviselő vagy ügynök által tett védjegybejelentés vagy megszerzett oltalom önmagában még nem feltétlenül jogszerűtlen. A perbeli esetben azonban nem volt vitás, hogy a felperes ügynökeként eljáró I.r. alperes védjegybejelentéséhez a felperes nem adott engedélyt, azt pedig meg sem kísérelte a perben igazolni az I.r. alperes, hogy eljárása helyénvaló volt. Ezért az I.r. alperesnek a felperes megjelölésére vonatkozó védjegybejelentése, illetve az általa megszerezni kívánt védjegyoltalom az ügynöki pozíciójára tekintettel a Vt. rendelkezéseibe ütközik, amely ellen a jogosult fellephet és választása szerint a védjegybejelentés elutasítása érdekében felszólalhat (Vt. 61/B. § (1) bek. d) pont), a lajstromozott védjegy törlését kéri (Vt. 72. § (2) bek.), fellephet a védjegy engedély nélküli használata ellen (Vt. 14. §), vagy igényelheti a védjegybejelentés, illetve a védjegyoltalom átruházását (Vt. 19. § (5) bek.). Az I.r. alperes által tett védjegybejelentés II.r. alperesre történő átruházásának ezért nyilvánvaló célja az volt, hogy a védjegy kikerüljön a felperes ügynökeként eljáró I.r. alperes jogosultsági köréből és a felperes egy indifferens személy által megszerzett védjegyoltalommal szemben az ügynöki pozícióval

való visszaélésre hivatkozással eredményesen ne léphessen fel. Ebből következően megállapítható, hogy a felek a szerződést a jogszabály megkerülésével kötötték és a védjegyoltalom csalárd módon való megszerzésének szándéka miatt a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsebe is ütközik, ezért az a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Az érvénytelenség jogkövetkezménye a Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján a szerződéskötés előtt fennállott helyzet visszaállítása, azaz úgy kell tekinteni, mintha a védjegyoltalmi igény átruházása nem történt volna meg és a védjegy jogosultja az I.r. alperes lenne, akivel szemben a felperes a védjegyoltalom átruházása iránti igényével a Vt. 19. § (5) bekezdése alapján felléphet.

A téves felülvizsgálati állásponttal szemben a jogerős ítéletnek a védjegy átruházására vonatkozó rendelkezése megfelel a végrehajthatóság követelményének, miután a bíróság értesíti az SZTNH-t az átruházás tényének a védjegylajstromban történő bejegyzése érdekében [Vt. 48. § (1) bek.]. Arra tekintettel pedig, hogy a védjegybejelentés elsőbbségének megtartása érdekében a védjegyoltalom átruházása az ügynök vagy képviselő jogosulatlan védjegybejelentésének szankciójaként igényelhető és elrendelhető, a visszterhesség fogalmilag kizárt. A védjegybejelentéssel felmerült, indokolt költségek elszámolása iránti igényt pedig a perben az alperesek nem érvényesítették.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és az eredménytelen felülvizsgálattal élő II.r. alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes ügyvédi képviseletével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdései alapján mérsékelt összegben megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Budapest, 2014. április 9.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

AM

írnok